

Znáte to jméno?

Výročí regionálních osobností na

březen 2016

Jindřich Jindřich

Městská knihovna Boženy Němcové Domažlice

Abeles-Iggers, Wilma - čestná občanka Horšovského Týna

* 23. 03. 1921 - Mířkov (okr. Domažlice)

Místa působení: Ottawa (Kanada), Buffalo (USA)

Literatura: Šťastná, D.: Čestné občanství si zasloužila. Dom. deník, 11, 2002, 9. 7., č. 157, s. 17., Odvodyová, P.: Vzpomínky čestné občanky doplnily historii H. Týna. Dom. deník, 11, 2002, 26. 7., č. 172, s. 17., Odvodyová, P.: Česká kuchyně je lepší než kterákoliv jiná. Dom. deník, 11, 2002, 26. 7., č. 172, s. 17, fot., Heidlerová, S.: Mám pocit, že sem patřím. Domažlicko, 12, 2002, 7. 8., č. 32., Příbková, J.: Cenu Gratias agit dnes přebírá naše krajanka. Domažlický deník, 13, 2004, 21. 6., č. 144, s. 9., Iggers, Wilma Abeles: Židovské dětství a mládí v Čechách a emigrace v roce 1938. Zpravodaj města H. Týn, 2003, č. 11, s. 9, 2004, č. 1, s. 4-5, č. 2, s. 10, č. 3, s. 10, č. 4, s. 8-9., Významné ocenění občanky H. Týna. Zpravodaj města H. Týn, 2007, 7, č. 7, s. 4.

Anotace: Narodila se v židovské rolnické rodině v Mířkově. V roce 1925 se rodina přestěhovala do Horšovského Týna, kde Vilma navštěvovala německou obecnou školu a rok českou měšťanku. Studovala na gymnáziu v Domažlicích a poté v Hamiltonu a v Ontariu. (Do Kanady se rodina vystěhovala v r. 1938). Poté vystudovala francouzskou a německou literaturu. Do konce války vystřídal další studia v Chicagu, vyučování s částečným výzkumem na různých univerzitách a práci v cenzuře v Ottawě v Kanadě. V roce 1948 se provdala za Georga Iggerse, se kterým měla tři děti. Působili spolu na různých univerzitách v USA, rok strávili v Evropě. Poté až do odchodu do důchodu působila na katolické univerzitě v Buffalu ve státě New York. Od roku 1960 navštěvovala každý rok Čechy. Pravidelně se zúčastňovala sjezdu československé Společnosti pro vědy a umění a Czechoslovak History Conference v USA. Vědecky se zabývala kulturou střední Evropy, zejména českých zemí. Vydala mimo jiné knihu o Židech v Čechách a na Moravě a knihu o dvanácti německých, českých a židovských ženách z Prahy. Obě knihy vyšly v angličtině a němčině. Zastupitelstvo Horšovského Týna jí udělilo čestné občanství za propagaci města a za její dlouholetou vědeckou činnost. Dne 21. 6. 2004 převzala v Praze prestižní ocenění - křišťálový globus jako laureátka ceny Gratias agit. - 95. výr. narození

Bejček, Jan - vytrvalostní běžec

* 25. 03. 1946 - Šitboř (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice, Příbram

Literatura: Vorlíček, Jiří: Vše nahrazoval nesmírně pevnou vůlí a svědomitostí. Dom. deník, 3, 1996, 6. 4., č. 83, s. 10., Jirka, J. a kol.: Kdo byl kdo v české atletice. Edice atletika, s. 10. Praha, Olympia 2004.

Anotace: Běžec specializující se na dlouhé tratě. Vítěz Velké kunratické, v letech 1968 a 1971 mistrem republiky v přespolním běhu vytrvalců. Na sklonku šedesátých let byl členem reprezentačního družstva Československa v běhu na 10 kilometrů. - 70. výr. narození

Bretschneider, Vladimír - sochař

* 09. 03. 1886 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

+ 11. 05. 1951 - Litomyšl (okr. Svitavy)

Místa působení: Domažlice, Dražnov, Kdyně, Litomyšl, Klenci pod Čerchovem

Literatura: Toman, P.: Nový slovník čsl. výtvarných umělců. 1, s. 96. Praha, R. Ryšavý 1947., Holý, J. P.: Zapomenutý chodský sochař. Dom. deník, 10, 2001, 12. 04., č. 87, s. 16.

Anotace: Absolvent Umělecko-průmyslové školy v Praze v letech 1903-1909. Roku 1922 vytvořil pamětní desku Vrchlického pro náměstí v Domažlicích, v roce 1923 v Dražnově pomník obětem světové války Chodská madona, roku 1924 ve Kdyni památník světové války, bustu K. M. Čapka-Choda, bustu J. Š. Baara. V mládí pobýval na záměčku v Rejkovicích u Dražnova, který vlastnila jeho teta a maminka. Byl přítelem spisovatelů J. Haška, Zdeňka Matěje Kuděje a Ladislava Hájka Domažlického, kteří u Bretschneiderů v Rejkovicích často pobývali až do roztržky, kterou vyvolal J. Hašek. Ten se za vyhoštění údajně pomstil postavou policisty ve svém Dobrém vojáku Švejkovi. Pobyt v Litomyšli byl plný osobních i uměleckých tragédií. Byl pronásledován za 2. světové války i po ní. Kalendárium osobností západních Čech na rok 2001 udává datum úmrtí 21. května 1951, podle databáze MCH zemřel v Praze. - 130. výr. narození

Březina, Antonín - ředitel hájenské školy

* 04. 03. 1895 - Velká Chyška (okr. Pelhřimov)

+ 19. 03. 1941 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Les 1941, s. 376., Frič, J. a kol.: Velké vzory našeho lesnictví. Praha 1958, s. 253-254.

Anotace: Absolvent revírnické školy a Vyššího ústavu lesnického v Písku. Dne 1. září 1922 nastoupil v Domažlicích jako odborný učitel na nově zřízenou státní školu pro lesní hajné, kde působil až do konce listopadu roku 1933. V závěru téhož roku je přeložen na Slovensko, do Domažlic se vrací na konci roku 1940. Je ustanoven ředitelem místní hájenské školy, již v březnu roku 1941 však náhle umírá. Kromě školní a lesnické činnosti byla významná i jeho publikační a přednášková práce. Je autorem dvou ve své době vysoce ceněných publikací "Ochrana lesů" (vydáno 1927) a "Československá myslivost" (publikováno 1930), v regionu často odborně přednášel zejména na venkově. Také zastával různé úřednické funkce, např. byl členem Ústřední jednoty čs. lesnictva, Čs. myslivecké jednoty nebo jednatelem domažlického mysliveckého spolku. - 75. výr. úmrtí

Bureš, Rudolf, prof., MUDr. - děkan Lékařské fakulty UK

- * 14. 03. 1906 - Trhové Sviny (okr. České Budějovice)
- + 25. 02. 1980 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Čtyři Dvory, Domažlicko, Plzeň

Literatura: Kalendárium osobností západních Čech na rok 2001, s. 34. Plzeň, SVK 2000.

Anotace: Od okupace působil ve Čtyřech Dvorech, roku 1949 byl jmenován generálním ředitelem Státních lázní a zřidel. V letech 1953-1958 a 1961-1964 děkanem Lékařské fakulty Univerzity Karlovy v Plzni. Za války byl vězněn v koncentračním táboře.
- 110. výr. narození

Duffková, Zuzana - jednatelka vlasteneckého spolku

- * 11. 03. 1856 - Domažlice (okr. Domažlice)
- + 22. 01. 1927 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Kurcová, J.: Zuzana Duffková. Nové Domažlicko, 6, 2012, 24. 01., č. 4, s. 17.

Anotace: Manželka Maxmiliána Duffka. Věnovala se charitativní a osvětové činnosti, spolupůsobila při založení Vlasteneckého a dobročinného spolku paní a dívek Božena Němcová. Stala se členkou jeho výboru, místopředsdkyní, knihovnicí a jednatelkou. Podílela se také na založení ženského odboru Sokola. - 160. výr. narození

Feirfeil, Wenzl, ThDr. - teolog

* 22. 02. 1868 - Srby (okr. Domažlice)

+ 19. 03. 1941 - Srby (okr. Domažlice)

Místa působení: Srby, Praha, Lázně Teplice

Literatura: Holý, J. P.: Velmi se zasloužil o Horšovskotýnsko. Zpravodaj města Horšovský Týn, 1998, č. 5, s. 3.

Anotace: Pocházel ze staré mlynářské rodiny. Navštěvoval školu v Horšovském Týně, absolvoval premonstrátské gymnázium v Plzni a Univerzitu Karlovu v Praze, kde získal v roce 1895 doktorát teologie. Od roku 1896 byl profesorem na německém gymnáziu v Lázních Teplice. Roku 1906 vydal odbornou knihu *Die liturgische Sprache der katholischen Kirche* (O liturgické řeči katolické církve). V letech 1918-22 byl katolickými úřady několikrát vyznamenán a dostal i titul prelát. V roce 1920 se stává zástupcem německé Křesťansko-sociální lidové strany v prvním československém parlamentu. Znovu byl zvolen v roce 1925 a mezi lety 1929-35 vykonával funkci senátora. V roce 1935 se vrátil do Srb, kde si vystavěl dodnes stojící vilu. V rodné obci je i pohřben.

- 75. výr. úmrtí

Flegl, Václav - sbormistr Čerchovanu

* 22. 01. 1876 - Hořice (okr. Jičín)

+ 28. 03. 1951 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Hana, O.: Pedagog Václav Flegl. Domažlické noviny, 2, 1993, 9. 4., č. 14, s. 4., Hana, O.: Ředitel kůru a hudební skladatel V. Flegl. Domažlický deník, 3, 1996, 23. 1., č. 19, s. 12., Holý, J. P.: Vzpomínka na hudebního skladatele V. Flegla. Domažlický deník, 3, 1996, 23. 1., č. 19, s. 12., (sk): Vzpomínka na Václava Flegla. Domažlicko, 6, 1996, 25. 1., č. 4, s. 4., Vorlíček, J.: První dirigent sboru Čerchovan. Dom. deník, 10, 2001, 24. 1., č. 20, s. 13., Hana, O.: Skladatel Václav Hana. Dom. deník, 10, 2001, 28. 3., č. 74, s. 16., Hana, O.: Výročí ředitele Václava Flegla. Domažlický zpravodaj, 28, 2006, č. 2, s. 14.

Anotace: Byl nejstarším ze sedmi dětí. Hudební znalosti získal u svého otce, lidového hudebníka. Ve dvanácti letech odešel na studium na pražskou varhanickou školu. Po absolvování konzervatoře přijal místo ředitele kůru v Blatné a v roce 1899 se dostal do Domažlic. Působil zde jako varhaník, v letech 1900-1936 byl ředitelem kůru, vyučoval na gymnáziu, v roce 1904 byl jmenován profesorem zpěvu. V roce 1901 se stal prvním dirigentem Čerchovanu a stál v jeho čele až do r. 1937, kdy se sboru ujala Božena Hezká. Roku 1924 vznikla na jeho doporučení Městská škola sborového zpěvu, v té době jediné zařízení toho druhu v Čechách. Vyučoval hudbě, věnoval se skladatelské činnosti. Otec Jaromíra Flegla a Ludmily Martinovské-Fleglové. Učitel Vojtěcha Kafky. Je pohřben v hořejší části domažlického hřbitova. - 65. výr. úmrtí

Gabriel, Vojtěch - dirigent

* 06. 02. 1906 - Koloveč (okr. Domažlice)

+ 25. 03. 1981 - Bratislava (Slovensko)

Místa působení: Bratislava (Slovensko)

Literatura: Špelda, A.: Hudební místopis Domažlicka, s. 85. Plzeň, KKS 1977., Kalendářium osobností západních Čech na rok 2001, s. 7. Plzeň, SVK 2000., Internetové stránky Českého hudebního slovníku osob a institucí, heslo Vojtěch Gabriel.

Anotace: Syn Ferdinanda Gabriela st. a bratr Ferdinanda Gabriela ml. Vystudoval vojenskou hudební školu v Praze a bratislavskou Hudební akademii. V rozhlase a na gramofonových deskách uvedl mnoho děl světových hudebních skladatelů. Vystupoval i jako dirigent Slovenské filharmonie. Podle Kalendária osobností západních Čech na rok 2001 se narodil 6. února 1914. - 35. výr. úmrtí

Hejný, Václav - vlastivědný pracovník

* 27. 07. 1921 - Radnice (okr. Rokycany)

+ 12. 03. 1986 - Plzeň (okr. Plzeň-město)

Místa působení: Plzeň, Radnice, Klatovsko, Chodsko

Literatura: Kalendářium osobností západních Čech na rok 2001, s. 33. Plzeň, SVK 2000., Holý, J. P.: Redaktor Václav Hejný byl zvláštní a uzavřený muž. Dom. deník, 10, 2001, 4. 9., č. 206, s. 16.

Anotace: Vlastivědný pracovník, redaktor a odborný publicista. Autor odborných studií Staleté stromy na Klatovsku, Monografie Radnicka aj. Patřil mezi členy Baarovy společnosti a Sdružení chodského národopisu. Napsal řadu článků vztahujících se k přírodním památkám na Chodsku, Klatovsku a Sušicku. - 30. výr. úmrtí

Jindřich, Alois st. - řídící učitel

- * 07. 03. 1821 - Kasejovice (okr. Plzeň-jih)
- + 27. 03. 1895 - Klenčí pod Čerchovem (okr. Domažlice)

Místa působení: Klenčí pod Čerchovem

Literatura: Kudrlička, V.: Kalendárium kulturních osobností Šumavy a Chodska, s. 85. P., MMM 1997.

Anotace: Po absolvování učitelského ústavu v Praze byl podučitelem v Březnici a na dalších místech. Od roku 1873 řídícím učitelem v Klenčí, kde byl od r. 1878 též ředitelem kůru. Všestranný hudebník, hrál na několik hudebních nástrojů. Vychoval řadu hudebníků, je autorem několika drobných příležitostných skladeb. Otec hudebního skladatele Jindřicha Jindřicha a Aloise Jindřicha. - 195. výr. narození

Jindřich, Jindřich - národopisec

- * 05. 03. 1876 - Klenčí pod Čerchovem (okr. Domažlice)
- + 23. 10. 1967 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Špelda, A.: Chodsko, domov můj. Plzeň, Západočeské nakladatelství 1975. 104 s., Vorlíček, J.: Vzpomínáme Jindřicha Jindřicha. Domažlický deník, 2, 1995, 24. 10, č. 249, s. 12., Kudrlička, V.: Kalendárium kulturních osobností Šumavy a Chodska, s. 85. P., MMM 1997., Hana, O.: Čestní občané města Domažlic. Domažlický deník, roč. 7, 1998, 25. 11., č. 276, s. 14., Vorlíček, J.: Národní umělec Jindřich Jindřich. Domažlický deník, roč. 10, 2001, 5. 3., č. 54, s. 23., Kumperová, I.: 125. výročí narození J. Jindřicha. Domažlicko, roč. 10, 2001, 7. 3., č. 10, s. 4., Holý, J. P.: Chvilky, jež nelze zapomenout. Domažlický deník, roč. 10, 2001, 9. 4., č. 84, s. 26., Baier, V.: Jindřich Jindřich - Chodské slavnosti a folklorismus vůbec. Domažlický zpravodaj, roč. 26, 2004, č. 7-8, s. 2., Psutková, B.: Po padesáti letech poprvé vychází Chodský slovník Jindřicha Jindřicha. Domažlický zpravodaj, roč. 30, 2008, č. 4, s. 13., Jašík, V.: Vzpomínka na setkání s Jindřichem Jindřichem. Domažlický deník, roč. 17, 2008, 07. 11., č. 262, s. 8.

Anotace: Po studiu na učitelském ústavu v Soběslavi působil na škole ve Lhenicích a v letech 1897-1924 v Domažlicích. Proslul jako národopisec, sběratel chodských lidových písní a hudební skladatel. Celý život shromažďoval předměty chodské lidové kultury a městu pak daroval jedinečnou sbírku dokladů o kultuře duchovní i hmotné. Sbírkou se stala základem Muzea Jindřicha Jindřicha. Vrcholem jeho sběratelské činnosti je národopisné dílo Chodsko a osmidílný Chodský zpěvník, který obsahuje více než 1400 nápěvů a 4000 textů písní ve dvoj a trojhlasé úpravě. Za zásluhy o Chodsko jmenován 5. 3. 1926 čestným občanem Domažlic, Otomar Hana uvádí datum 3. 3. Čestné občanství mu udělilo dalších 80 obcí na Chodsku. V roce 1957 byl jmenován národním umělcem. Jeho jméno je úzce spjato s činností Čerchovanu. Autorem pomníku před Muzeem J. Jindřicha je sochař Karel Kuneš, mramorovou podobiznu mu věnoval i sochař Alois Langenberger.

- 140. výr. narození

Jmenování národopisce Jindřicha Jindřicha čestným občanem Domažlic (Domažlice, 03. 03. 1926)

- 03. 03. 1926 - Domažlice (okr. Domažlice)

Literatura: Hana, O.: Čestní občané města Domažlic. Domažlický deník, roč. 7, 1998, 25. 11., č. 276, s. 14., Kumperová, I.: 125. výročí narození J. Jindřicha. Domažlicko, roč. 10, 2001, 07. 03., č. 10, s. 4.

Anotace: Čestné občanství vedení města nejčastěji udělovalo za významné počiny v oblasti veřejného života nebo za propagaci regionu. Od druhé poloviny 19. století do dnešních dnů bylo městem Domažlice takto vyznamenáno několik desítek osobností. Jednou z nich byl i Jindřich Jindřich, národopisec, hudebník a pozdější národní umělec. Celý život shromažďoval předměty chodské lidové kultury a městu pak daroval jedinečnou sbírku dokladů o kultuře duchovní i hmotné. Čestné občanství mu bylo uděleno v březnu roku 1926. - *90. výr. události*

Jmenování okresního starosty Maxmiliána Duffka čestným občanem Domažlic (Domažlice, 30. 03. 1926)

- 30. 03. 1926 - Domažlice (okr. Domažlice)

Literatura: Hana, O.: K významné domažlické osobnosti. Domažlický deník, roč. 7, 1998, 27. 01., č. 22, s. 14., Vorlíček, J.: Maxmilián Duffek. Domažlický deník, roč. 10, 2001, 20. 04., č. 93, s. 18.

Anotace: Čestné občanství vedení města nejčastěji udělovalo za významné počiny v oblasti veřejného života nebo za propagaci regionu. Od druhé poloviny 19. století do dnešních dnů bylo městem Domažlice takto vyznamenáno několik desítek osobností. Jednou z nich byl i Maxmilián Duffek, dlouholetý okresní starosta a organizátor společenského života v regionu. Zasloužil se o rozvoj turistiky, je autorem turistického průvodce po Domažlicku. Čestné občanství města Domažlic mu bylo uděleno na konci března roku 1926, pouhých několik dní před jeho smrtí. - *90. výr. události*

Konrády, Jakub st. - výrobce dud

* 07. 03. 1881 - Domažlice (okr. Domažlice)

+ 19. 05. 1946 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Špelda, A.: Hudební místopis Domažlicka, s. 32. Plzeň, KKS 1977., Vorlíček, J.: Krátká vzpomínka na Jakuba Konrádyho. Dom. deník, 10, 2001, 12. 3., č. 60, s. 24.

Anotace: První výrobce dud v Domažlicích. Vyučil se varhanářství v Plzni a už od roku 1898 měl vlastní výrobu hudebních nástrojů. Opravoval varhany na celém Plzeňsku. V letech 1. světové války začal vyrábět dudy a již r. 1929 na krajské výstavě v Domažlicích dostal za dobrou kvalitu svých dud diplom. Otec Jakuba a Jiřího Konrádyových a Antonína Konrádyho st., dědeček Ant. Konrádyho ml. - 135. výr. narození

Kotal, Josef, PhDr. - ředitel Střední zdravotnické školy

* 14. 03. 1921 - Mlázovy (okr. Klatovy)

+ 01. 02. 1989 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: V. Z.: Šedesátiny dr. J. Kotala. Nové Domažlicko, 12, 1981, č. 17, s. 3., Holý, J. P.: Vzpomínka na Dr. J. Kotala. Domažlický zpravodaj, 18, 1991, č. 3, s. 4., (vor): Vzpomínka na Dr. Kotala. Domažlicko, 41, 1991, č. 9, s. 3., (vor): Žil pro Domažlice. Nová Pravda, 2, 1991, 7. 3., č. 56, s. 5., Závacká, V.: Za PhDr. J. Kotalem. Nové Domažlicko, 20, 1989, 9. 2., č. 7, s. 3, Tikal, O.: Vzpomínka. Domažlický zpravodaj, 20, 1993, č. 3., (vor): Josef Kotal. Domažlicko, 4, 1994, 3. 2., č. 5, s. 3., Kubásková, E.: Kdy zemřeli? 1986-1990. 2, s. 41. P., NK 1995., Vorlíček, J.: Vykonal mnoho práce pro město. Dom. deník, 8, 1999, 1. 2., č. 26, s. 11., Vrbová, A.: Vzpomínka na Josefa Kotala... Dom. deník, 9, 2000, 28. 3., č. 74, s. 16., Vorlíček, J.: Vynikající pedagog a národopisný pracovník PhDr. Josef Kotal. Dom. deník, 10, 2001, 13. 3., č. 61, s. 17., Faschingbauer, Petr: Vzpomínka na pana profesora dr. Josefa Kotala. Domažlický zpravodaj, 30, 2008, č. 5, s. 14.

Anotace: Do Domažlic přišel v době 2. světové války. Po válce promoval na fil. fakultě Univerzity Karlovy, kde získal i doktorát filozofie. Učil na domažlických středních školách, od roku 1972 byl ředitelem Střední zdravotnické školy. Stál u zrodu místního rozhlasového vysílání, více jak 30 let působil jako redaktor i hlasatel. Spoluzakládal Domažlický zpravodaj, který vedl až do své smrti. Řídil organizační štáb Domažlického milénia, sestavil a redigoval publikaci Domažlice včera, dnes a zítra. Mnohokrát uváděl vystoupení Čerchovanu nebo Chodského tria, spolupracoval s Československým rozhlasem i televizí při vzniku pořadů o Chodsku. Patřil ke znalcům regionálních osobností. Zaměřil se například i na jazykové nebo literární bádání. Bohatá byla jeho přednášková i dopisovatelská činnost. - 95. výr. narození

Kovář, Zdeněk, MUDr. - gynekolog

* 20. 03. 1951 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Vorlíček, J.: Primář dnes oslaví padesátku. Dom. deník, 10, 2001, 23. 03., č. 70, s. 17., Hana: O.: Doplnky Kalendária 2001. Strojopis.

Anotace: Lékař-gynekolog a primář domažlické nemocnice. - 65. výr. narození

Kovářík, Antonín - zámečník

* 23. 03. 1896 - Nahošice (okr. Domažlice)

+ 19. 01. 1945 - Mírov (okr. Šumperk)

Místa působení: Plzeň, Mírov

Literatura: Život za pravdu, fot. příloha. Domažlice, 1949., Matriční záznam o narození na internetových stránkách projektu Porta fontium.

Anotace: Narozen v obci Nahošice na Domažlicku. Pracoval jako zámečník. Zatčen gestapem 19. ledna 1944 ve Škodovce v Plzni, umučen ve věznici na Mírově.

- 120. výr. narození

Krčma, František ml., JUDr. - literární historik

* 16. 01. 1910 - Domažlice (okr. Domažlice)

+ 14. 03. 1996 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Praha

Literatura: Holý, J. P.: Opožděné vzpomínání za F. Krčmou. Dom. deník, 3, 1996, 1. 10., č. 230, s. 12.

Anotace: Syn Františka Krčmy st. se narodil v Domažlicích, v domě na Dolejším předměstí čp. 1, sousedícím těsně s Dolejší branou. Studoval a působil v Praze, kde se setkal s Karlem Čapkem a Olgou Scheinpflugovou, se kterou často navštěvoval Chodsko. Stýkal se i s dr. M. Halíkem, po jehož smrti převzal péči o Čapkovu pozůstalost a v roce 1975 se stal předsedou Společnosti bratří Čapků. - 20. výr. úmrtí

Kuželka, František - stavitel

* 04. 12. 1903 - Klenčí pod Čerchovem (okr. Domažlice)
+ 17. 03. 1986 - Erlangen u Norimberka (Německo)

Místa působení: Klenčí pod Čerchovem, Domažlice, Německo

Literatura: Svačina, R.: Vzácné jubileum dobrého člověka. Domažlické noviny, 3, 1994, 14. 1., č. 2, s. 5., Kalendárium osobností západních Čech na rok 1998, s. 83. Plzeň, SVK 1997., Vorlíček, J.: Stavitel F. Kuželka. Dom. deník, 10, 2001, 23. 7., č. 169, s. 14., Vorlíček, J.: Ani urna se neměla vrátit.... Domažlický deník, 10, 2001, 17. 8., č. 191, s. 16, fot.

Anotace: Pocházel ze sedmi dětí. Byl vyučeným komínářem, později si doplnil vzdělání na stavební průmyslovce v Plzni. Od roku 1937 působil v Domažlicích. Ještě dnes stojí v Domažlicích jeho stavby, převážně průmyslového a veřejně prospěšného charakteru, např. budovy vodáren, pekárny bratří Bartoňů na Milotově nebo budova elektrárny. Byl významným členem Národně socialistické strany a Sokola. V roce 1945 se podílel na přestavbě vybombardovaného Klenčí. Byla mu zadána stavba Baarova pomníku na Výhledech, který byl slavnostně odhalen roku 1947. V roce 1948 mu byla komunistickým režimem znárodněna firma. O dva roky později opustil republiku a žil v Západním Německu. - 30. výr. úmrtí

Littrow, Josef Johann, prof. - astronom

* 13. 03. 1781 - Horšovský Týn (okr. Domažlice)
+ 30. 11. 1840 - Vídeň (Rakousko)

Místa působení: Vídeň (Rakousko), Krakov (Polsko)

Literatura: Ottův slovník naučný. 16, s. 179. Praha, J. Otto 1900., Zpravodaj H. Týna, 1990, únor, listopad., Zpravodaj H. Týna, 1991, březen., Špelda, A.: Hudební místopis Domažlicka, s. 114. Plzeň, KKS 1977., Gryc, S., Kuneš, V., Thomayer, L.: Žili v Horšovském Týně, s. 33. Město H. Týn, 2002.

Anotace: Nejprve studoval právo a teologii, později působil jako vychovatel a studoval matematiku a hvězdářství. Roku 1807 se stal profesorem hvězdářství na univerzitě v Krakově, v roce 1810 v Kazani, kde založil hvězdárnu, roku 1816 byl jmenován spoluředitelem hvězdárny v Budíně. Od roku 1819 byl profesorem ve Vídni a zároveň ředitelem hvězdárny. Vynalezl nový druh dalekohledu, který podle jeho návrhu zhotovil Šimon Plossl. Vydal několik odborných i popularizačních prací z oboru astronomie. Jeho nejúspěšnější kniha "Die Wunder des Himmels" (Zázraky nebe) vyšla ve Stuttgartu v roce 1834. Roku 1837 byl za své mezinárodně významné životní dílo povýšen do šlechtického stavu. - 235. výr. narození

Nedvěd, Antonín - redaktor

* 17. 05. 1895 - Domažlice (okr. Domažlice)

+ 08. 03. 1941 - Výmar (Německo)

Místa působení: Plzeň, Buchenwald (Německo), Výmar (Německo)

Literatura: Život za pravdu, fot. příloha. Domažlice, 1949., Kunc, K.: Kdy zemřeli? 1937-1962, s. 181., Matriční záznam o narození na internetových stránkách projektu Porta fontium.

Anotace: Narozen na Bezděkovském předměstí v Domažlicích, v domě čp. 39. Působil jako redaktor Nové doby. Zatčen 4. září 1939 v Plzni, zemřel ve Výmaru po převozu z koncentračního tábora Buchenwald. Pozn.: Kunc udává datum úmrtí 8. března 1944.

- 75. výr. úmrtí

Petržík, Josef - učitel

* 26. 03. 1801 - Domažlice (okr. Domažlice)

+ 28. 09. 1885 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Holý, J. P.: Domažlický kantor. Domažlický zpravodaj, 18, 1991, č. 6, s. 3., Hana, O.: Učitel a varhaník Josef Petržík. Dom. deník, 9, 2000, 16. 10., č. 241, s. 28.

Anotace: Syn místního učitele Jana Petržíka (1735-1830). V hudbě jej vzdělávali otec a ředitel kůru Norbert Holub (1787-1834). Gymnázium studoval v Klatovech, jazyky v Praze. Bída jej přinutila složit předčasně učitelské zkoušky místo profesorských. Po zkoušce v roce 1819 nastoupil v Domažlicích. Zde působil jako učitel a varhaník. Byl činný v mnoha spolcích. V roce 1870 byl za své zásluhy ve školní službě vyznamenán Stříbrným záslužným křížem s korunou. - 215. výr. narození

Pivoňka, Josef - klarinetista

* 03. 03. 1901 - Zahořany (okr. Domažlice)

+ 15. 08. 1931 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Zahořany

Literatura: Kalendárium osobností Západních Čech na rok 1996, s. 5. Plzeň, SVK 1995., Hana, O.: Doplňky kalendária na rok 2006.

Anotace: Působil jako hudebník, klarinetista a trumpetista. - 115. výr. narození

Randa, Hippolyt P. - historik

* 13. 08. 1836 - Domažlice (okr. Domažlice)

+ 29. 03. 1896 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Kout na Šumavě

Literatura: Zpravodaj AS Domažlice, 13, 1986, č. 9/10, s. 1., Holý, J. P.: První chodský historik. Dom. deník, 3, 1996, 5. 4., č. 82, s. 14., Hana, O.: Domažlický rodák Hippolyt Randa. Dom. deník, 10, 2001, 11. 04., č. 86, s. 16.

Anotace: Pocházel z rodiny punčocháře Petra Randy. Vystudoval gymnázium v Klatovech, pak pražský seminář. Působil jako osobní kaplan a správce stadionského archivu v Koutě na Šumavě. První knížky o pamětihodnostech Českého lesa a o dějinách poutního místa na Kdyňsku vyšly německy, česky pak Historické pojednání o Lamingenovi pro náš lid na Domažlicku, netištěný rukopis O vzniku a původu Trhanovského zámku a nejznámější Chodové a jejich osudy. Rukopisy, které po Randovi zůstaly, vlastnil jeho prasynovec, spisovatel Josef Masopust. - 120. výr. úmrtí

Rank, Josef - spisovatel

* 10. 06. 1816 - Chalupy (okr. Domažlice)

+ 27. 03. 1896 - Vídeň (Rakousko)

Místa působení: Vídeň (Rakousko)

Literatura: Slovník spisovatelů německého jazyka. P., Odeon 1987., Maidl, V.: Josef Rank-zapomenutý spisovatel. Muzejní sborník, s. 5-20. Domažlice, MCH 1991. Maidl, V.: Josef Rank a Domažlicko. Česko-bavorské výhledy, 2, 1991, č. 17, s. 6., Váňová, L.: J. Rank-rakouský spisovatel z Čech. In: Západočeský historický sborník. 2, s. 177-185. Plzeň, Státní oblastní archiv 1996., Maur, E.: K předhistorii Obrazů z okolí domažlického. In: Minulostí západočeského kraje. 20, s. 63. Plzeň, Západočeské nakladatelství 1984.

Anotace: Narodil se ve vsi Chalupy na Domažlicku. Studoval na gymnáziu v Klatovech, přijímací zkoušky do tohoto gymnázia absolvoval v augustiniánském klášteře v Domažlicích. V roce 1848 kandidoval nejprve do vídeňského sněmu, čtyřmi hlasy prohrál proti druhému kandidátu (Fastrovi?), v témže roce byl zvolen jako druhý nejmladší poslanec za volební okres Horšovský Týn do frankfurtského parlamentu. V něm zastupoval umírněné liberální křídlo. Od roku 1861 trvale usazen ve Vídni, kde působil jako novinář. Jeho dílo je realistickou oslavou rodné Šumavy. Napsal Aus dem Böhmerwald - Ze Šumavy (1843), Geschichten armer Leute - Příběhy chudých lidí (1853). Jeho dílem se měla inspirovat B. Němcová při psaní Obrazů z okolí domažlického - to vyvrátil historik E. Maur, který hodnotí dílo Němcové spíše jako odpověď Rankovi. Jak zmiňuje Josef Blau ve své kronice města Nýrska, byla na Rankově rodném domku odhalena 12. července 1885 pamětní deska. - 120. výr. úmrtí

Schmidt-Klima, Maria - učitelka

* 07. 03. 1906 - Rothenbaum (nyní Červené Dřevo, okr. Klatovy)
+ 22. 04. 1986 - Schesslitz u Bambergu (Německo)

Místa působení: Domažlicko, Klatovsko, Německo

Literatura: Kudrlička, V.: Kalendárium kulturních osobností Šumavy a Chodska, s. 125. P., MMM 1997.

Anotace: Po absolvování měšťanské školy v Horšovském Týně vystudovala učitelský ústav ve Stříbře, učitelské zkoušky z ručních prací a domácí výchovy složila již v Praze. Celkem 8 let vyučovala na školách v okresech Horšovský Týn, Domažlice a Klatovy. V roce 1930 se provdala za úředníka Hanse Schmidta, který zemřel roku 1945 v sibiřském zajateckém táboře. Po vysídlení žila se svými dvěma syny v okrese Hof, pak bydlela v Hallstadtu u Bambergu. V té době psala básně, povídky, historiky o zvířatech, vánoční a dětské hry. Napsala třídílný román Nur die Häuser stürzen. - 110. výr. narození

Sladký, Václav - učitel

* 19. 09. 1914 - Blatná (okr. Strakonice)
+ 10. 03. 2006 - Milavče (okr. Domažlice)

Místa působení: Prachatice, České Žleby, Domažlice, Milavče

Literatura: (vor): Učitel tělem i duší. Domažlicko, 4, 1994, 23. 6., č. 25, s. 3., Holý, J. P.: Vzpomínka na pana učitele Sladkého. Domažlický zpravodaj, 28, 2006, č. 6, s. 14., Šebesta, K., Šebestová, J.: Vzpomínka na domažlického učitele Václava Sladkého. Domažlický deník, 2014, 19. 09., č. 220, s. 10, fot.

Anotace: Po odborných studiích ve Svatém Janu pod Skalou a v Plzni nastoupil na obecnou školu v Prachaticích, později v Českých Žlebech. Na domažlických školách působil od léta 1945 až do roku 1979. Hned na počátku svého působení zde založil pěvecký národopisný kroužek, který také vedl. Soubor vystupoval například v rozhlase či při Chodských slavnostech, úspěchů dosáhl i na celostátní soutěžní úrovni. - 10. výr. úmrtí

Šteffková, Jozefa - oběť nacismu

* 23. 03. 1871 - Domažlice (okr. Domažlice)
+ 01. 05. 1945 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Život za pravdu, fot. příloha. Domažlice, 1949., Matriční záznam o narození na internetových stránkách projektu Porta fontium.

Anotace: Narodena v Domažlicích, v domě čp. 164. Dcera Jana Schambergera, místního krejčovského mistra a Kateřiny, rodem Doubek. Oddána 26. září 1910 s Václavem Šteffkem z Újezda. Zahynula na počátku května 1945 během dělostřeleckého ostřelování Domažlic.
- 145. výr. narození

Šustr, Jan, čet. - čsl. zahraniční voják

* 15. 03. 1921 - Staňkov (okr. Domažlice)
+ 19. 11. 1988 - Velká Británie

Místa působení: Velká Británie

Literatura: Tauer, V.: Staňkovský rodák létal v liberátoru. Nové Domažlicko, 2, 2008, č. 3, s. 11., Laštovka, V.: Letci RAF z Domažlicka proti nacismu. Domažlice, Nakladatelství Českého lesa 2005, s. 27-30., Žáková, M.: Staňkovský rodák Jan Šustr. Staňkovsko, 2009, č. 7, s. 4, fot.

Anotace: Starší a nevlastní bratr Vlastimila Žáka (1922-1974), staňkovský rodák. Po obsazení republiky Němci opustil tehdy devatenáctiletý Jan vlast a přes Maďarsko doputoval do Bělehradu, kde se přihlásil k čsl. zahraniční armádě. Jako pěšák se podílel na obraně Tobruku. V roce 1942, kdy mělo britské bombardovací letectvo velké ztráty, se Šuster spolu s dalšími 170 legionáři hlásí do RAF. V St. Athanu se začal zaučovat na pozici palubního střelce a radiooperátora. Výcvik opustil v hodnosti četaře a v září 1944 byl zařazen k 311. čsl. bombardovací peruti. Z letiště v severoskotském Tainu vzletěl až do konce války v bombardéru B-24 Liberator nad Severní moře, kde měl vyhledávat nepřátelské lodě a ponorky. Oženil se s Angličankou Kathleen Minnie Emmett, která sloužila u protiletadlové obrany Londýna. Když se Jan po válce vrátil domů, zjistil, že nacisté za války zatkli jeho rodiče a uvěznil je v koncentračním táboře ve Svatobořicích. O jejich jedenáctiletého syna Miroslava pečovala matčina sestra. Po propuštění z tábora 14. dubna 1945 se manželé Žákoví vrátili do Staňkova. Otec zemřel ve stodské nemocnici v roce 1971, matka umírá roku 1984 v domažlické nemocnici. Jan Šuster se vrátil po válce do Zlína, kde pracoval u firmy Baťa. V roce 1947 odcestoval do Anglie za manželkou a rodinou. Získal tam občanství a podnikal v oboru chemie. Zemřel 19. listopadu 1988. V rámci rehabilitace byl v roce 1991 posmrtně povýšen na podplukovníka. Napsal knihu Story of Bohemian (Příběh Čecha), která vyšla v roce 1989. Vypráví mimo jiné o raném dětství ve Staňkově. Je držitelem Československého válečného kříže. - 95. výr. narození

Thomayer, František - zahradní architekt

* 03. 03. 1856 - Trhanov (okr. Domažlice)
+ 18. 02. 1938 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Praha

Literatura: Kunc, K.: Kdy zemřeli? 1937-1962, s. 286. P. SK ČSR 1962., Janková, Y.: František Thomayer. Architektura ČSR, 47, 1988, č. 2, s. 2-4., Toman, P.: Nový slovník čsl. výtvarných umělců. 2, s. 588. P., R. Ryšavý 1950., Kudrlička, V.: Kalendárium kulturních osobností Šumavy a Chodska, s. 135. P., MMM 1997.

Anotace: Absolvoval tři třídy domažlické reálky, od roku 1871 se učil zahradníkem u svého otce, zahradníka na trhanovském zámku. Zkoušky složil v Tróji u Prahy, poté odešel do Frankfurtu, později do Vídně, pobýval i ve Francii a Belgii. V roce 1884 na doporučení svého bratra MUDr. Josefa Thomayera přijal místo ředitele pražských sadů a začal s úpravami Vrchlického sadů a Karlova náměstí. Později upravil i Nebozízek, Petřín a Letnou. Věnoval se návrhům sadů v Kolíně, Kralupech a Zruči. V roce 1894, pro neshody s pražskou městskou radou, je na vlastní žádost propuštěn a stává se soukromým zahradníkem a projektantem působícím nejen v Čechách, ale i v zahraničí. Autor knihy České ovoce. - 160. výr. narození

Tšída, Ferdinand Antonín - starosta Kdyně

* 31. 05. 1847 - Kdyně (okr. Domažlice)
+ 25. 03. 1916 - Kdyně (okr. Domažlice)

Místa působení: Kdyně

Literatura: Hamatová, D.: Malé vzpomínání. Zpravodaj radnice Kdyně, 2002, č. 26, s. 11., Donner, Tomáš: Kronika rodu Tschida. Uloženo v MCH.

Anotace: Majitel koloniálního obchodu ve Kdyni v Komenského ulici a spolumajitel továrny na strojní výšivky. Mezi roky 1875 až 1912 zasedal v obecním zastupitelstvu, z toho byl v letech 1891 až 1905 starostou města. Prosadil mj. vysázení lip na náměstí. V roce 1872 spoluzakládal Sbor dobrovolných hasičů a až do roku 1905 byl jeho velitelem. V roce 1883 se podílel na založení Tělocvičné jednoty Sokol a ve svém domě uvolnil místnost, kde se cvičilo. Pracoval jako předseda Měšťanské besedy a v roce 1886 byla jeho zásluhou zřízena dvouletá pokračovací průmyslová škola. Za jeho starostování byla postavena a 3. 4. 1899 slavnostně otevřena Dvouletá chlapecká škola měšťanská. Spolu s obchodníkem A. Augsteinem a tehdejšími řediteli přádelny Josefem Novotným prosadili, že budovaná železniční trať Domažlice-Klatovy povede přes Kdyni. První vlak projel 30. 9. 1888. Pohřben na hřbitově ve Kdyni v hrobě u zdi kostela. - 100. výr. úmrtí

Voborník, Jan, dr. h. c. - literární historik

* 10. 04. 1854 - Pohoří u Opočna (okr. Rychnov nad Kněžnou)
+ 08. 03. 1946 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Zpravodaj AS Domažlice, 13, 1986, č. 2., Voborníková, J.: Nositel pochodní. Domažlický zpravodaj, 18, 1991, č. 9, s. 3.

Anotace: Roku 1888 nastoupil do domažlického gymnázia jako profesor. Působil zde pět let, vyučoval češtině, latině, řečtině a zeměpisu. V Domažlicích se i oženil. Znalcem díla Vrchlického, Jiráskova, Máchova, Hálkova a Zeyerova. Roku 1939 mu byl přiznán čestný doktorát. - 70. výr. úmrtí

Vondráková, Marie - redaktorka

* 27. 03. 1881 - Koloveč (okr. Domažlice)
+ 16. 04. 1970 - Praha (okr. Hlavní město Praha)

Místa působení: Praha

Literatura: Kunc, K.: Kdy zemřeli? 1967-1970, s. 215. P., SK ČSR 1970., Koloveč, s. 96. Domažlice, Nakladatelství Českého lesa 2009.

Anotace: Katolická publicistka, redaktorka Sborníku pro přátele Svazu katolických žen. Deset let redigovala týdeník Československá žena. Byla také tajemnicí dr. Alice Masarykové, dcery prvního čsl. prezidenta a působila i v Červeném kříži. Sestra P. Josefa Vondráka. - 135. výr. narození

Wimmer, František - klarinetista

* 11. 09. 1891 - Domažlice (okr. Domažlice)
+ 11. 03. 1981 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Baier, V.: Chodský muzikant. Domažlický zpravodaj, 18, 1991, č. 6/říjen, s. 3., Kalendárium osobností západních Čech na rok 1996, s. 8. Plzeň, SVK 1995., Hana, O.: Doplnky Kalendária 2001. Strojopis., (vor): František Wimmer. Dom. deník, 10, 2001, 29. 9., č. 227, s. 19.

Anotace: Vyučil se holičem, živil se však jako pojišťovací agent. Velkým koníčkem se mu stala hudba. Hrál na klarinet s dudákem Janem Kobesem, vystupoval s Frišholcovou kapelou. Bydlel v Máchově ulici. - 35. výr. úmrtí

Wimmer, Václav - malíř

* 10. 03. 1856 - Domažlice (okr. Domažlice)

+ 05. 12. 1938 - Domažlice (okr. Domažlice)

Místa působení: Domažlice

Literatura: Holý, J. P.: Domažlický Slavín 35. Poslední útočiště výborných malířů. /X/. Domažlické noviny, roč. 3, 1994, 25. 03., č. 12, s. 4. obr.

Anotace: Syn domažlického akademického malíře Petra Wimmera a pražské rodačky Kláry Peškové. Rodina mu nemohla z finančních důvodů dopřát studia na malířské akademii a tak se vyučil jako malíř pokojů. Nicméně pod vedením otce a dalšího malíře - Antonína Wienningera se mu dostalo pokročilejších teoretických základů. Vynikl jako malíř církevních obrazů, pozlacovač a lakýrník dřevěných nebo hliněných soch a také jako portrétista.
- 160. výr. narození

z Rožmberka, Bohunka - šlechtična

* 17. 03. 1536 - Český Krumlov (okr. Český Krumlov)

+ 16. 11. 1557 - Český Krumlov (okr. Český Krumlov)

Místa působení: Horšovský Týn

Literatura: Špačková, M.: Pětistá růže... Zpravodaj města H. Týn, 2004, 7, č. 7, s. 9.

Anotace: Druhá manželka Jana mladšího Popela z Lobkovic, nejvyššího purkrabího Českého království. Stala se macechou sedmi dětí, které měl Jan Popel s Annou z Bibrštejna. Svatbu měla v lednu 1556 v Českém Krumlově, poté přesídlila do Horšovského Týna. Tam pobývala necelý rok. Při návštěvě Krumlova v roce 1557 se nakazila morem, zde také umírá. Pohřbena byla v Horšovském Týně. - 480. výr. narození

Znáte to jméno?

Výročí regionálních osobností Domažlicka na měsíc březen 2016

Sestavil: Petr Vecka

Odp. red.: Bc. Lenka Schirová

Domažlice, Městská knihovna Boženy Němcové 2016. Neustránkováno, 7 výtisků

Tisk: Městská knihovna Boženy Němcové Domažlice